

POSTANOWIENIE

31 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 31 marca 2025 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku U.D.

z udziałem G.D. i G.D.1

o podział majątku i dział spadku,

na skutek skargi kasacyjnej U.D.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie

z 5 października 2023 r., V Ca 1693/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od U.D. na rzecz G.D. i G.D.1 kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni U.D. wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie wydanego na skutek apelacji skarżącej oraz uczestniczki G.D. od postanowienia Sądu pierwszej instancji w sprawie o podział majątku i dział spadku prowadzonej z udziałem także G.D.1.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała potrzebę dokonania wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów. Podniosła, że wspomniane wątpliwości budzi wykładnia art. 1039 § 1 k.c., a dotyczą one pojęcia

„okoliczności” prowadzących do uznania, że darowizna została wyłączona ze schedy spadkowej.

W ramach uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wnioskodawczyni przedstawiła wywód, z którego wynika, że kwestia ta nie była dotychczas przedmiotem dostatecznie uważnego zainteresowania nauki prawa oraz orzecznictwa. Zasygnalizowała również, że w jej ocenie *in casu* Sąd Okręgowy nazbyt szeroko potraktował to pojęcie i uwzględnił, na etapie stosowania art. 1039 k.c., fakty, których nie powinien był brać pod uwagę, tj. zaproponowanie dzieciom zamieszkania z darczyńcą-spadkodawcą, brak sprzeciwu innych dzieci darczyńcy wobec zamieszkania obdarowanej w domu rodzinnym stanowiącym przedmiot darowizny oraz zawarcie przez darczyńcę z obdarowanym (przyszłym) spadkobiercą umowy podobnej do umowy dożywocia.

Potrzeba, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., oznacza, że określony przepis, istotny z punktu widzenia podstawy prawnej zaskarżonego orzeczenia, może być rozumiany na różne sposoby, a orzecznictwo i nauka prawa albo nie wypracowały w tym przedmiocie żadnego poglądu, albo prezentują rozbieżne stanowiska. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno w takim wypadku zawierać wskazanie, które przepisy wymagają wykładni i na czym polegają poważne wątpliwości związane z ich rozumieniem lub rozbieżnościami w ich stosowaniu (zob. postanowienia SN z: 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09 oraz 24 kwietnia 2018 r., II CSK 743/17). Rozbieżność w orzecznictwie sądów powinna natomiast zostać wykazana przez przywołanie judykatów, w których odmienne rozstrzygnięcia zapadły w stanach faktycznych nieróżniących się od siebie w relewantny prawnie sposób (zob. postanowienie SN z 7 czerwca 2015 r., III CSK 59/15).

Wbrew stanowisku skarżącej wykładnia art. 1039 § 1 *in fine* k.c. nie budzi wątpliwości, które wymagałyby wypowiedzi Sądu Najwyższego. Jest oczywiste, że użyte w tym przepisie pojęcie „okoliczności” należy rozumieć szeroko. Może to być wszystko, z czego wynika, że darowizna lub zapis windykacyjny zostały dokonane ze zwolnieniem od obowiązku zaliczenia. Wywody wnioskodawczyni nie świadczą przy tym o istnieniu jakichś wątpliwości co do treści normy wywodzonej

z przywołanego przepisu. Przeciwnie, z wywodów tych można wnosić, że pod pozorem rozważań teoretycznych skarżąc kwestionuje w istocie zastosowanie art. 1039 § 1 *in fine* k.c. w indywidualnej sprawie. Kwestia tego, czy fakty wymienione przez wnioskodawczynię mogą stanowić okoliczności, o których mowa w art. 1039 § 1 *in fine* k.c., nie dotyczy bowiem wykładni tego przepisu, lecz incydentalnego aktu stosowania prawa. Nie świadczy to jednak o zaistnieniu w sprawie przyczyny kasacyjnej z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398⁹ § 1 pkt k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania. O kosztach orzeczono mając na względzie sporne interesy uczestników, ich wysokość ustalając na podstawie § 6 pkt 3 w zw. z § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

Beata Janiszewska

[SOP]

[a.ł.]